

Göteborgs Stad

Stadsledningskontoret

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2012-05-09

Diarienummer 1806/11

Repronummer 154/12

Stadsledningsstaben

Stadsutveckling, Klimat och Miljö

Hedwig Andrén

Telefon 368 02 33

E-post: hedwig.andren@stadshuset.goteborg.se

Motion av Carl Ek (-) om att namnge en gata i Göteborg efter Albin Ström H 164/11

Motionen

Carl Ek (-) föreslår i en motion till kommunfullmäktige att kommunfullmäktige ger namnberedningen i uppdrag att finna och namnge en lämplig gata i Göteborg efter Albin Ström, samt överlämna förslaget till kulturnämnden för fastställande.

Motionären menar att Albin Ström som socialdemokrat blev vald till stadsfullmäktige 1927-1928 och invald till andra kammaren i Sveriges riksdag i riksdagsvalet 1928 är värd att en gata namnges efter honom.

Remissinstanser

Motionen har remitterats till kulturnämnden.

Remissinstans	Beslut	Kommentarer
Kulturnämnden	Avstyrker	Kulturnämnden hänvisar till namnberedningens yttrande där det framförs att man inte anser det motiverat att namnge en gata efter Albin Ström med hänvisning till att det är svårt att hitta några konkreta exempel på vad Albin Ström utträttat för göteborgarna. Det framförs vidare att kulturnämnden gett namnberedningen i uppdrag att vid förslag till nya gatunamn prioritera kvinnliga namn framför manliga. Anledningen till kulturnämndens uppdrag är att det vid en genomgång av de senare årens namnsättning visat sig finnas en övervikt av gator och vägar som getts manliga namn.

Ekonomiska konsekvenser

Om förslaget bifalles bör kostnaderna rymmas inom kulturnämndens ram.

Barnperspektivet

Stadsledningskontoret har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån detta perspektiv.

Jämställdhetsperspektivet

Vid en genomgång av de senare årens namnsättning har det visat sig att en övervikt av gator och vägar har fått manliga namn.

Mångfaldsperspektivet

Stadsledningskontoret har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån detta perspektiv.

Miljöperspektivet

Stadsledningskontoret har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån detta perspektiv.

Omvärldsperspektivet

Stadsledningskontoret har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån detta perspektiv.

Bilaga 1 Motionen***Bilaga 2 Kulturnämndens handlingar***

Stadsledningskontoret

Hedwig Andrén

Ulf Högberg

Motion till Göteborgs kommunfullmäktige

Albin Ströms gata!?

Göteborg den 5 november 2011

Få människor i Göteborgs politiska historia har uppvisat sådant civilkurage, stöd för de nödlidande och arbetslösa och värn för de demokratiska principerna som Albin Ström. Som stadsfullmäktigeledamot, mångårig riksdagsman för Göteborg och politisk skribent och talare kom Albin Ström att förkroppsliga de främsta och förnämsta politiska idealen, och att bli sinnebilden för en sann demokrat djupt förankrad i ett socialt engagemang.

Ströms politiska hemmaarena var under många år Heden, där han bland annat höll 46 Första Maj-tal. På Heden och andra platser samlade han stora åhörarskaror och aldrig skrädde orden mot orättvisor och begränsningar av demokratin. I en tid då profit och arvoden samlar sig i stora högar för en del politiker visade Albin Ström på en annan väg. Han avstod stora delar av sina arvoderingar till de arbetslösa understöds- och hyreshjälpkassor.

Tidigt blev Ström politiskt intresserad och blev medlem i SSU och SAP. I samband med partisplittringen år 1917 anslöt han sig till Sverges Socialdemokratiska Vänsterparti (SV), men återvände till SAP 1923 som en direkt följd av att partiets anslutit sig till Komintern. Efter återinträdet i SAP kom han att verka som sekreterare för arbetarkommunen och en mycket omtyckt ordförande för Göteborgs fackliga centralorganisation.

Efter en kort period i Göteborgs Stadsfullmäktige blev han år 1928 invald som ledamot av Andra Kammaren för Göteborg, där han stannade kvar till 1936. De två sista åren som knuten till Socialistiska partiet, efter att han år 1934 utesluts ur SAP anklagad för "illojalitet" för att han informerat fackföreningsfolket i Göteborg om att han haft en avvikande mening än majoriteten i Grov- och Fabriksarbetarförbundets förbundsstyrelse i frågan om understödet till de strejkande arbetarna i den då pågående byggnadskonflikten. Styrelsen ville kraftigt sänka understödet, något som Ström motsatte sig.

När SP:s ledare Nils Flyg blev nazistsympatisör lämnade Ström SP tillsammans med en stor del av Göteborgs Socialistiska Arbetarkommun och flera andra partiavdelningar och bildade Vänstersocialistiska partiet (året var 1940), vars ledare han skulle vara fram till sin död. Vänstersocialisterna skulle återupprätta SV: s frihetstradition. Men fienderna var för många.

Tillsammans med Torsten Henrikson startade Ström veckotidningen Arbetarposten år 1934, vars redaktör han var från 1938 (då han övertog redaktörskapet från Henrikson) fram till tidningens nedläggning år 1961. I Arbetarposten kom Ström att tydligt visa sitt sociala patos, och ett tydligt exempel på detta var när han där själv endast 46 år gammal år 1938 tog initiativet till att bilda en pensionärsförening i Göteborg för att skapa en samling mot pensionsförsämringar. Den direkt orsaken var en lokal åtgärd som ledde till att den pensionshöjningen som Gustav Möller och regeringen genomfört uteblev för Göteborgs pensionärer. Föreningen Ström tog initiativet till utgjorde grunden till den år 1942 i Malmö bildade PRO.

Ström behandlades många gånger illa av sina politiska fiender och men gav igen med samma mynt. I hans tidning Arbetarposten gisslades såväl "karriärismen inom arbetarrörelsen" som "nazikommunister" (efter paktens 1939 mellan Hitler och Stalin). Språket var grövre än Torgny Segerstedts i Handelstidningen, men i sak var innehållet det samma. Arbetarposten tryckte också regelbundet av Segerstedts krönikor i Handelstidningen, något som rimligen hade godkänts av Segerstedt. Ström åtalades och dömdes för att ha avslöjat de tyska trupptransporterna och för att ha smädat stats- och utrikesministern. Detta i motsats till Segerstedt.

Torgny Segerstedt fick sitt frihetsmonument. Torsten Henrikson fick en hängbro. Det vore rimligt att ge åtminstone en liten gata till Albin Ström!

Förslag till beslut i kommunfullmäktige:

Att ge Namnberedningen i uppdrag att finna och namnge lämplig gata i Göteborg efter Albin Ström, samt överlämnar förslaget till Kulturnämnden för fastställande.

Carl Ek (-)

Utdrag ur protokoll

Kulturnämnden

Sammanträdesdatum 2012-04-26

Motion om att namnge en gata i Göteborg efter Albin Ström.

§ 69 Dnr 1541/11

Förvaltningen har i ärendet upprättat ett tjänsteutlåtande daterat 2012-03-14.

BESLUT

1. Kulturnämnden avstyrker motionen med hänvisning till namnberedningens yttrande.
2. Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Vid protokollet

Nils Tengdahl

2012-04-26

Ordförande

Thomas Martinsson

Justerare

Kristina Tharing

Göteborgs Stad

Kultur

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2012-03-14
Diarienummer 1541/11

Handläggare

Tommie Vester
Telefon: 031-36 836 18

Motion om att namnge en gata i Göteborg efter Albin Ström

Förslag till beslut

1. Kulturnämnden avstyrker motionen med hänvisning till namnberedningens yttrande.
2. Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Ärendet

Kulturnämnden har för yttrande mottagit en motion av Carl Ek (-) med förslag att ge namnberedningen i uppdrag att finna och namnge lämplig gata i Göteborg efter Albin Ström.

Namnberedningen har avgett yttrande över motionen 2012-03-12 § 6. I yttrandet framförs att man inte anser det motiverat att namnge en gata efter Albin Ström med hänvisning till att det är svårt att hitta några konkreta exempel på vad Albin Ström utträttat för Göteborgarna. Det framförs vidare att kulturnämnden gett namnberedningen i uppdrag att vid förslag till nya gatunamn prioritera kvinnliga namn framför manliga. Anledningen till kulturnämndens uppdrag är att det vid en genomgång av de senare årens namnsättning visat sig finnas en övervikt av gator och vägar som getts manliga namn.

Med hänvisning till yttrande från namnberedningen föreslås kulturnämnden avstyrka motionen.

GÖTEBORGS KULTURFÖRVALTNING

Björn Sandmark
förvaltningschef

Kristina Frizell
utredningsledare

Bilagor:

1. Yttrande från namnberedningen 2012-01-19.
2. Motion av Carl Ek (-).

Förtydligande av beslut antaget vid namnberedningens möte 2012-01-19 (§6) angående motion av Carl Ek (-) om att namnge en gata i Göteborg efter Albin Ström.

Följande förtydligande beslutades vid namnberedningens möte 2012-03-12.

Fakta

Johan Albin Ström, född 28 november 1892 i Ånimskog, Älvsborgs län, död 22 juni 1962, svensk sjöman, byggnadsarbetare, politiker och socialist verksam i Göteborg.

Ström kom som ung till Göteborg för att först inleda en bana som sjöman. Han arbetade även en tid på SKF för att sedan ta olika jobb inom bland annat byggnadssektorn och gruvindustrin.

Blev medlem i Socialdemokratiska Ungdomsförbundet och SAP. Vid partisplittringen 1917 gick han med i Sveriges Socialdemokratiska Vänsterparti. 1923 återvände han dock till socialdemokratin. Ström blev vald till flera förtroendeuppdrag. 1924 blev han vald som ledamot i arbetarkommunens styrelse och 1927-1928 satt han i stadsfullmäktige. Han var också ordförande i Göteborgs fackliga centralförsamling. I riksdagsvalet 1928 blev han invald till andra kammaren i Sveriges riksdag.

Ström lämnade dock Socialdemokraterna igen och var med vid bildandet av Socialistiska partiet 1934. Då Socialistiska partiet blivit alltmer naziinfluerat under slutet av 1930-talet bröt sig en falang med Ström i spetsen ut och bildade Vänstersocialistiska Partiet 1940.

Ström var även redaktör för den socialistiska veckotidningen Arbetarposten.

Beslut

Kulturnämnden har önskat en mer utförlig motivering till varför namnberedningen inte önskar föreslå att någon gata eller plats uppkallas efter Albin Ström, vilket föreslagits av kommunfullmäktigeledamoten Carl Ek, invald för Vägvalet 2010.

Albin Ström var under många år en känd profil inom Göteborgs politiska liv. Han hade under 1920-talet och början av 1930-talet en del fackliga och politiska förtroendeuppdrag. Under 1930-talet medverkade han till bildandet av Vänstersocialistiska Partiet, vars ledare han var.

Partiet var huvudsakligen verksamt i Göteborg och förde under några årtionden en tynande tillvaro, för att så småningom helt försvinna.

Vad gäller politiker är det vanligt att fråga sig vad den eller den personen uträttat för något under sin politiska verksamhet. Några konkreta exempel på vad Albin Ström åstadkommit för Göteborgarna torde vara svårt att hitta. Det torde vara mer korrekt att beteckna honom som en av 1900-talets mindre lyckade politiker.

Kulturnämnden har som bekant hemställt till namnberedningen att vid förslag till nya gatunamn prioritera kvinnliga namn framför manliga. Att då föreslå ett gatunamn efter en mindre lyckad manlig politiker torde närmast kunna betraktas som en provokation mot kulturnämnden. Därför avstår namnberedningen från att framlägga något sådant förslag.